

LITTERATURA *Serpentium*

JAARGANG 38
NUMMER 3

VOLUME 38
ISSUE 3

EUROPESE SLAGENVERENIGING - EUROPEAN SNAKE SOCIETY

INHOUDSOPGAVE

■ ARTIKELEN

Een babyslang van 99 miljoen jaar oud 102
Anton van Woerkom

Een certificaat voor Antoine Prunier 109
Ron Bronckers

De Madagaskar haakneusslang *Leioheterodon madagascariensis* 112
Sharon Oplinus

Bescherming van slangen en het voorkómen van slangenbeten 119
in Indonesië door lokale organisaties
Ruud de Lang

■ RUBRIEKEN

Voorwoord 100

Leuk om te weten 126
Heftige sex
Marcel van der Voort

Slangen als beulen
Marcel van der Voort

CONTENTS

■ ARTICLES

A baby snake of 99 million years old 102
Anton van Woerkom

A certificate for Antoine Prunier 109
Ron Bronckers

The Malagasy hognose snake *Leioheterodon madagascariensis* 112
Sharon Oplinus

Conservation of snakes and preventing snakebites 119
in Indonesia by local organisations
Ruud de Lang

■ COLUMNS

Foreword 100

Nice to know 126
Hot sex
Marcel van der Voort

Snakes as executioners
Marcel van der Voort

VOORWOORD

Op woensdagochtend 15 augustus 2018, viel één van ons (MvdV) midden in een interview dat presentator Jurgen van den Berg van NPO1 had met Harco Bergman, medewerker van Staatsbosbeheer in het Kuinderbos in Flevoland. Staatsbosbeheer had een reddingsactie geëntameerd om de vele honderden jonge ringslangen die op het punt van uitkomen stonden in composthopen bij woningen, een veilig heenkomen te bieden. Als de jonge slangetjes zich uiteindelijk gaan verspreiden, lopen ze een groot risico om bij het oversteken van een weg te worden doodgereden. Op de doorgaande routes in de regio staan weliswaar waarschuwborden voor overstekende slangen, maar je kunt het een automobilist niet kwalijk nemen als hij een ringslangetje ter grootte van een regenworm over het hoofd ziet. Harco Bergman bleek een vlotte prater te zijn. Zo had hij ook direct zijn antwoord klaar, toen de presentator hem uiteindelijk vroeg: 'Wat hebben we er eigenlijk aan, aan die ringslangen?' Als Harco deze vraag al vond getuigen van een groot gebrek aan basale kennis van de natuur, dan liet hij daar niks van merken. Hij legde de presentator haarfijn uit wat de rol van slangen is in het ecosysteem, en als er meer tijd beschikbaar was geweest, had hij daar nog heel wat meer over kunnen zeggen.

Gelukkig hoeven wij onze lezers het belang van slangen niet uit te leggen. Er zijn zoveel invalshoeken van waaruit je hun belang kunt verdedigen en van waaruit je een passie voor deze dieren kunt ontwikkelen! In deze aflevering van *Litteratura Serpentina* bieden we er weer een paar van de laatste categorie aan: de cultuurhistorische, waarvan Ron Bronckers dé exponent is, de liefde voor één bepaalde soort, zoals Sharon Oplinus die bijvoorbeeld voelt bij de Madagaskar Haakneusslang, een relaas van Ruud de Lang over Indonesische initiatieven om slangen beter te beschermen en bijtongevallen te voorkomen,

FOREWORD

Wednesday morning the 15th of August 2018, one of us (MvdV) stumbled on an interview between the NPO1 presenter Jurgen van den Berg and Harco Bergman, an employee of Staatsbosbeheer (state forestry service) in the Kuinderbos in Flevoland, The Netherlands. The state forestry service embarked on a rescue operation aiming to save the hundreds of young grass snakes that were at the point of hatching from their eggs in compost heaps near people's homes. At the moment the young snakes are starting to arise and disperse from their hatching site, there is a big risk of being run over by cars while crossing the roads. Although appropriate warning signs have been installed along the routes they use to migrate from one place to another, you cannot blame a car driver to fail in noticing a young grass snake the size of an earthworm. Harco Bergman proved to be a real talkative person as he immediately knew how to tackle the following question of the presenter: 'In what way do we actually benefit from these grass snakes?'. Even if Harco considered this question to be a sign of a major lack of basic knowledge about nature, he did not show. He explained the role of snakes in the ecosystem in a very precise way, and if there had been more time, he would undoubtedly have continued to narrate on the matter.

Fortunately, we do not have to argue the importance of snakes to our readers. There are so many angles to explain the importance of snakes that offer a foundation to develop a passion for these creatures! In the current issue of *Litteratura Serpentina* we offer several topics belonging to the latter category: the cultural historical, for which Ron Bronckers is the exponent, the love for a particular species, like the one Sharon Oplinus has for the Malagasy hognose snake, a contribution of Ruud de Lang about Indonesian initiatives that aim to protect snakes and prevent biting

ja zelfs vanuit de paleontologie zijn er interessante herpetologische onderzoeken mogelijk, zoals Anton van Woerkom laat zien.

Hoe dan ook: veel leesplezier!

Marcel van der Voort
Tom Hellebuyck

accidents and yes, even paleontological science offers some interesting research topics.

In any case we wish you a lot of reading pleasure.

Marcel van der Voort
Tom Hellebuyck